



**INSTRUKCJA  
W SPRAWIE ZASAD POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU  
WYSTĄPIENIA SYTUACJI KRYZYSOWYCH LUB  
ATAKU TERRORYSTYCZNEGO W OBIEKTACH I NA  
TERENIE GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU  
MEDYCZNEGO**

## SPIS TREŚCI

I. CELE PROCEDUR SPECJALNYCH I KRYZYSOWYCH		3
II. INFORMACJE OGÓLNE		3
III. PODSTAWY PRAWNE		5
IV. PROCEDURY SPECJALNE – ZASADY POSTĘPOWANIA:		5
PS01    NIEBEZPIECZNA PRZESYŁKA (LIST, PACZKA)	PACZKA (3 x powtórzone słowo)	5
PS02    ALARM BOMBOWY / ZAGROŻENIE INCYDENTEM BOMBOWYM	BOMBA (3 x powtórzone słowo)	7
PS03    SKAŻENIE CHEMICZNE I BIOLOGICZNE	CHEMIK (3 x powtórzone słowo)	9
PS04    AGRESJA / WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA	NAPASTNIK (3 x powtórzone słowo)	11
V. WYJAŚNIENIE POJĘĆ		12
VI. ZAŁĄCZNIKI		13

## I. Cele procedur specjalnych i kryzysowych

1. Głównym celem procedur specjalnych i kryzysowych jest zwiększenie bezpieczeństwa studentów i pracowników GUMed poprzez:
  - 1) Wdrażanie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo osób przebywających na terenie Uczelni;
  - 2) Usystematyzowanie zasad postępowania w sytuacjach kryzysowych lub ataku terrorystycznego;
  - 3) Zapewnienie sprawnej organizacji działań oraz przepływu informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo na terenie GUMed;
  - 4) Zapewnienie oraz sprawne przygotowanie i przeprowadzenie bezpiecznej ewakuacji prewencyjnej lub interwencyjnej wszystkich osób znajdujących się na terenie i w obiektach GUMed w sytuacji wystąpienia zagrożenia zdrowia bądź życia.

## II. Informacje ogólne.

1. Dokładny opis procedur bezpieczeństwa zawartych w niniejszej *Instrukcji w sprawie zasad postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych lub ataku terrorystycznego w obiektach i na terenie Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego* (dalej: „Instrukcja”) jest wdrożeniem profilaktycznego działania w obszarze bezpieczeństwa fizycznego dla: kadry zarządzającej, nauczycieli akademickich, studentów, doktorantów i pracowników GUMed.
2. Dokument został opracowany w Dziale Gospodarczym przez Koordynatora ds. Ochrony GUMed, po konsultacji ze Specjalistą ds. Obronnych oraz z osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo a także stanowi zbiór rekomendacji oraz wytyczne dla: kadry kierowniczej, Administratorów obiektów i Koordynatora ds. Ochrony GUMed.
3. Wszystkie podjęte czynności i przedsięwzięte środki bezpieczeństwa muszą przyczynić się do minimalizacji zagrożenia życia lub zdrowia.
4. Właściwa i adekwatna reakcja osób funkcyjnych (tj. Koordynatora ds. Ochrony, Administratora Obiektu, Kierującego Ewakuacją z budynku lub terenu) do zaistniałego zagrożenia, dają gwarancję, że podjęte działania będą skuteczne i zminimalizują powstałe zagrożenie.
5. Decyzją Rektora GUMed, do kierowania ewakuacją z rejonu lub budynków GUMed zostaną wyznaczeni Administratorzy z każdego rejonu gospodarczego:
  - a) nr 1,
  - b) nr 2,
  - c) nr 3,
  - d) nr 4,
  - e) nr 5,
  - f) nr 6,
  - g) nr 7,
  - h) nr 8,
  - i) Dowódca Zmiany Centrum Monitorowania Alarmów GUMed,
  - j) Kierownik Osiedla Studenckiego.
6. Kierownik Działu Gospodarczego wyznaczy osoby zastępujące Kierującego Ewakuacją w czasie jego nieobecności, tym samym przejmując jego obowiązki oraz kierowanie pracownikami w trakcie wprowadzanej procedury ewakuacji.
7. Na bezpieczeństwo wszystkich osób przebywających w GUMed wpływają dwa czynniki: materialny oraz ludzki. Czynnikiem materialnym, to budynek Uczelni, jego wyposażenie i otoczenie - obszar przyległy do budynku z infrastrukturą należącą do GUMed, ograniczony ogrodzeniem lub widocznym oznakowaniem. Czynnikiem ludzkim, to konkretne obowiązki i zadania wynikające z pełnionych funkcji.
8. Osoba, która bez uzasadnionej przyczyny zmienia decyzje Rektora, Kanclerza lub Zastępcy Kanclerza – Dyrektora ds. Technicznych GUMed, dotyczące sygnału alarmowego lub ewakuacji i samodzielnie przejmuje obowiązki kierowania alarmem, lub ewakuacją z obiektu/rejonu ponosi pełną odpowiedzialność prawną za wydane polecenia i podjęte decyzje.

9. Minimum jeden raz w ciągu roku, odbędą się szkolenia pracowników, którzy będą mieli przypisane obowiązki i zadania wynikające z kierowania ewakuacją. Odpowiedzialnym za organizację szkolenia jest Koordynator ds. Ochrony GUMed.
10. Ewakuacje prewencyjne wykonuje się w ramach szkoleń pracowników i studentów w uzgodnieniu z Rektorem, Kanclerzem oraz Zastępcą Kanclerza – Dyrektorem ds. Technicznych GUMed. Najpóźniej tydzień przed datą planowanej ewakuacji prewencyjnej należy powiadomić właściwego Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej, Komendanta Straży Miejskiej oraz Komendanta Policji.
11. Wszyscy pracownicy, studenci i doktoranci bezwzględnie zobowiązani są stosować się do postanowień Instrukcji oraz postępować zgodnie z określonymi w niej procedurami.
12. Schemat przekazywania powszechnego ostrzegania i alarmowania o powstałych zagrożeniach na GUMed określa w jaki sposób osoby funkcyjne będą odpowiedzialne za uruchomienie procedury oraz przekazanie sygnału alarmowego w swoich komórkach organizacyjnych, używając technicznych środków łączności lub osobiście.
13. Zastępca Kanclerza ds. Cyfryzacji i Procesów jest odpowiedzialny z ramienia pełnionej funkcji do przekazania sygnałów alarmowych poprzez email oraz automatyczny system sms do telefonów służbowych.
14. W przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego na GUMed niezbędne jest wezwanie odpowiednich służb drogą telefoniczną. Procedura wezwania powinna odbywać się zgodnie z poniższym schematem:
  - 1) Wybranie numeru do odpowiedniej służby lub osoby funkcyjnej. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:
    - a) rodzaj stwierdzonego zagrożenia,
    - b) nazwę i adres Uczelni (wydziału, terenu, budynku),
    - c) imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję zgłaszającego,
    - d) telefon kontaktowy,
    - e) zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie.
  - 2) Potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.
15. Przekazywanie sygnału alarmowego odbywa się zgodnie ze „Schematem powszechnego informowania i alarmowania o zagrożeniach w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym” stanowiącym **Załącznik nr 1** do niniejszej Instrukcji. Przekazanie sygnału alarmowego do osób funkcyjnych jest wykonywane przez techniczne środki łączności (telefon stacjonarny, telefon komórkowy, radiotelefon).
16. Rektor lub Kanclerz po otrzymaniu informacji o zagrożeniu bombowym o bardzo niskiej wiarygodności (stopień określa Policja), może zarządzić sprawdzenie całego rejonu i wszystkich obiektów GUMed przez pracowników funkcyjnych w Rejonach Gospodarczych bez konieczności ewakuacji. Koordynator ds. Ochrony wydaje polecenia oraz kieruje wszystkimi czynnościami związanymi z przeszukaniem i sprawdzeniem rejonów i budynków.
17. Każdy student, doktorant lub pracownik Uczelni stosownie od stanowiska i przydzielonego mu zakresu obowiązków oraz miejsca pracy powinien codziennie, przed przystąpieniem do pracy, dokonać kontroli pomieszczeń służbowych, magazynowych, zwracając szczególną uwagę na toalety, kosze, instalację wentylacyjną i inne miejsca pozwalające na ukrycie lub podłożenie jakiegokolwiek przedmiotu (urządzenia).
18. Osobom przyjmującym zgłoszenie o podłożeniu ładunków wybuchowych oraz kierownikom jednostek organizacyjnych **nie wolno lekceważyć** żadnej informacji na ten temat. Przyjęte zgłoszenie należy udokumentować w *Formularzu rozmowy z osobą zgłaszającą podłożenie ładunku terrorystycznego* stanowiącym **Załącznik nr 2** do niniejszej Instrukcji.
19. Administrator obiektu powinien dysponować niezbędną wiedzą na temat rozmieszczenia newralgicznych punktów tj.: głównych węzłów energetycznych i wodnych oraz gazowych, które udostępni na żądanie służb ratunkowych.

WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH			
POLICJA	997	POGOTOWIE WOD - KAN	994
STRAŻ POŻARNA	998	ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	58 302 32 32
POGOTOWIE RATUNKOWE	999	INTERWENCYJNY MIASTA	987
STRAŻ MIEJSKA	986	<b>DZ CMA GUMed</b>	<u>58 349 18 66</u> <u>lub 19 90</u>
POGOTOWIE GAZOWE	992	Europejski Telefon Alarmowy	112
POGOTOWIE ELEKTRYCZNE	991	<b>Koordinator ds. Ochrony</b>	516 238 444

### III. PODSTAWY PRAWNE.

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r. poz. 574).
2. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. *o działaniach antyterrorystycznych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2234).
3. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks Cywilny* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740).
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks Karny* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).
7. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej* (Dz. U. z 2021 r. poz. 869).
8. Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. *o obronie Ojczyzny* (Dz. U. z 2022 r. poz. 655).
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. *w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 96).
10. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30.10.2018 r. *w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2090).

### IV. PROCEDURY SPECJALNE.

#### PS 01 - NIEBEZPIECZNA PRZESYŁKA (Słowny alarm: PACZKA, PACZKA, PACZKA).

1. Instrukcja określa postępowanie z otrzymaną przesyłką (listem, paczką) z podejrzeniem zawartości niebezpiecznego materiału biologicznego, chemicznego, radiacyjnego bądź też urządzenia lub materiału wybuchowego, w tym „brudnej bomby” (połączenie urządzenia wybuchowego jako czynnika rozprzestrzeniającego z materiałem chemicznym/biologicznym/promieniotwórczym).
2. Przesyłka powinna być traktowana jako podejrzana, jeżeli:
  - 1) adresowana jest do rąk własnych kierownictwa jednostki organizacyjnej z dopiskami np. „do rąk własnych”, „otwierać osobiście przez adresata” lub innymi odręcznymi napisami o podejrzanym charakterze, przekreślono nazwisko lub stanowisko adresata, a jednocześnie brakuje nadawcy lub adres jest niedokładny albo pochodzi od nadawcy lub z miejsca, z którego się nie spodziewamy – **nie możemy również wykluczyć tego, że otrzymaliśmy ją omyłkowo**,
  - 2) przesyłana jest z zagranicy lub ze zbyt dużą ilością i wartością naklejonych znaczków,
  - 3) stempel poczty nie zgadza się z adresem zwrotnym,
  - 4) na kopercie lub paczce są nakłucia, nacięcia, plamy lub wydziela dziwny zapach (szczególnie należy zwracać na zapach migdałów, marcepanu, chemikaliów),
  - 5) ma zniekształconą powierzchnię albo jest uszkodzona i z opakowania wysypuje się proszek lub inna substancja pylista, bądź też wycieka substancja lub wydobywają się z niej dziwne dźwięki,
  - 6) ma zbyt duży ciężar i mocne opakowanie jak na swój rozmiar – „**bomby listowe**” **ważą zwykle powyżej 50 g i mają grubość większą niż 3 mm.**

- 7) namacalnie wyczuwalne są wewnątrz kable, przewody, proszek, granulki lub substancja galaretowata.
3. Rekomendowane postępowanie z podejrzaną przesyłką prezentuje poniższa tabela:

## PACZKA – PACZKA – PACZKA

LIST/PACZKA <u>ZAMKNIĘTA</u> ZAWIERA PODEJRZANĄ ZAWARTOŚĆ WYKONYWANE CZYNNOŚCI	LIST/PACZKA <u>OTWARTA</u> ZAWIERA PODEJRZANĄ ZAWARTOŚĆ WYKONYWANE CZYNNOŚCI	UWAGI ZALECENIA
1. Jeśli wzięteś/aś paczkę do ręki to połóż ją delikatnie na gładkiej powierzchni (nie otwieraj jej, nie ściskaj, nie rzucaj) – lub ostrożnie bez zbędnego odwracania, potrząsania włóż do plastikowego worka, torby lub innego szczelnego opakowania i szczelnie zamknij – dodatkowo przykryj przesyłkę lekkim przedmiotem.	1. Nie naruszaj jej zawartości (nie wolno jej rozsypywać, przenosić, dotykać, zgarniać, zdmuchiwać), natychmiast przykryj rozsypaną substancję tym, co jest pod ręką i nie usuwaj przykrycia do czasu przybycia odpowiednich służb.	
2. Zapisz dane osoby dostarczającej przesyłkę (kurier, osoba obca).	2. O ile to możliwe, dodatkowo przykryj przesyłkę folią lub innym materiałem w sposób uniemożliwiający dalsze się jej rozprzestrzenianie.	Jeżeli nie jest to możliwe, przejdź do pkt 3.
3. Zabezpiecz miejsce lub pomieszczenie przed dostępem osób postronnych. Jeśli nie możesz zamknąć pomieszczenia to oddal się na odległość kilku metrów od miejsca, gdzie leży przesyłka (minimalna bezpieczna odległość to 10 m).	3. Zamknij okna. Wyłącz urządzenia wentylacyjne i klimatyzację.	Zabezpiecz pomieszczenie przed wejściem osób nieuprawnionych.
4. Powiadom niezwłocznie przełożonych i najbliższych współpracowników, którzy są w bezpośrednim otoczeniu. Następnie powiadom Koordynatora ds. Ochrony GUMed lub Dowódcę Zmiany CMA GUMed.	4. Opuść pomieszczenie, zamknij drzwi, uniemożliw dostęp osobom postronnym. Następnie powiadom Koordynatora ds. Ochrony GUMed lub Dowódcę Zmiany CMA GUMed.	W przypadku braku kontaktu z osobami funkcyjnymi zadzwoń na Policję.
5. Wyłącz klimatyzację, urządzenia wentylacyjne, przykryj okna – jeśli jest to możliwe zamknij pomieszczenie, uniemożliw kontakt z podejrzaną przesyłką innym osobom.	5. Dokładnie umyj ręce, unikaj dotykania twarzy i oczu.	
6. Dokładnie umyj ręce. Unikaj dotykania twarzy i oczu.	6. Sporządź listę wszystkich osób z otoczenia, które były obecne w chwili otrzymania przesyłki w celu przekazania jej policji i lekarzom.	
7. Sporządź listę wszystkich osób z otoczenia, które były obecne w chwili otrzymania przesyłki w celu przekazania jej policji i lekarzom.	7. Powstrzymaj się od spożywania posiłków, picia napojów, palenia tytoniu do czasu przybycia lekarza.	Jeżeli nie będziesz w stanie tego zrobić, to zapamiętaj, kto uczestniczył w procesie dostarczenia/otwarcia paczki.

8. Powstrzymaj się od spożywania posiłków, picia napojów, palenia tytoniu do czasu przybycia lekarza.	8. Pozostań do dyspozycji służb, udzielając im niezbędnych informacji.	
9. Pozostań do dyspozycji służb, udzielając im niezbędnych informacji.		

## PS 02 - ALARM BOMBOWY/ZAGROŻENIE INCYDENTEM BOMBOWYM (Słowny alarm: BOMBA, BOMBA, BOMBA).

- Alarm Bombowy (sytuacja bombowa) to sytuacja, stwarzająca zagrożenie życia lub zdrowia przez podłożenie lub groźbę podłożenia materiału wybuchowego lub urządzenia wybuchowego.
- Osoba, która przyjęła zgłoszenie o sytuacji bombowej, podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia powinna ten fakt zgłosić jednej ze wskazanych osób:
  - Koordinatorowi ds. Ochrony GUMed;
  - Dowódcy Zmiany Centrum Monitorowania Alarmów GUMed,
  - Administratorowi Rejonu Gospodarczego, na którym zdarzenie ma miejsce;
  - Policji lub Straży Miejskiej.
- Zawiadamiając osoby wymienione w kolejności powyżej należy podać następujące informacje:
  - rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu,
  - treść rozmowy lub wiadomości z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego,
  - numer telefonu, na który przekazano informacje o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia,
  - adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej,
  - opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu,
  - uzyskanie od Policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.
- Rekomendowana organizacja ewakuacji oraz zakres postępowania.

# BOMBA – BOMBA - BOMBA

<b>ORGANIZACJA EWAKUACJI W GODZINACH PRACY/PODCZAS ZAJĘĆ WYKONYWANE CZYNNOŚCI</b>	<b>ORGANIZACJA EWAKUACJI W DNI WOLNE ORAZ POZA ZAJĘCIAMI WYKONYWANE CZYNNOŚCI</b>	<b>UWAGI ZALECENIA</b>
<p>1. Po ogłoszeniu alarmu pracownicy GUMed przystępują do realizacji zadań, wynikających z przydzielonych funkcji. Administrator Rejonu Gospodarczego kieruje ewakuacją z budynków/terenu, przekazując sygnał alarmowy do wszystkich osób funkcyjnych wymienionych w „Schemacie powszechnego informowania i alarmowania o zagrożeniach w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym”. Wszystkie wykonane czynności są odnotowywane w „Liście Wykonawcy” sporządzanej przez Administratora właściwego Rejonu Gospodarczego.</p>	<p>1. Po ogłoszeniu alarmu pracownicy GUMed i Pracownicy Ochrony przystępują do realizacji zadań, wynikających z przydzielonych funkcji.</p> <p>Pracownik Portierni/Pracownik Ochrony kieruje ewakuacją z budynków/terenu.</p> <p>Wszystkie wykonane czynności są odnotowywane w Liście Wykonawcy sporządzanej przez Administratora właściwego Rejonu Gospodarczego.</p>	<p>1. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje Koordynator ds. Ochrony GUMed lub DZ CMA GUMed który będzie wydawał polecenia, wszystkim osobom funkcyjnym z budynków lub terenu, z których będą ewakuowani ludzie.</p>

<p>2. Wszystkie osoby przebywające w budynkach, które nie mają przydzielonych zadań udają się do wyjść ewakuacyjnych. Opuszczają budynek.</p>	<p>2. Wszystkie osoby przebywające w budynkach, które nie mają przydzielonych zadań udają się do wyjść ewakuacyjnych. Opuszczają budynek.</p>	<p>2. Podjęcie działań ma na celu ewentualną ewakuację wszystkich osób z bezpośrednio zagrożonego obiektu/terenu.</p>
<p>3. Pracownik GUMed odpowiedzialny za ewakuację z danego Rejonu Gospodarczego po otrzymaniu polecenia o nakazie ewakuacji, wyznacza pracowników przebywających w tym momencie na podległym terenie i wydaje im polecenia, celem sprawdzenia budynku za zwróceniem szczególnej uwagi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było, a mogły być pozostawione lub podrzucone,</li> <li>b) przedmioty, urządzenia, które nie pasują do otoczenia tj. nie stanowią dotychczasowego składnika wyposażenia danego pomieszczenia. Nie można jednoznacznie określić tożsamości danego przedmiotu, pakunku, urządzenia,</li> <li>c) ślady przemieszczania elementów wyposażenia pomieszczeń,</li> <li>d) zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń oraz emitowanie z nich sygnały (np. dźwięki mechanizmów zegarowych, syczenie),</li> <li>e) wydobywający się zapach, świecenie elementów elektronicznych.</li> </ul>	<p>3. Pracownik Portierni/Pracownik Ochrony odpowiedzialny za ewakuację z danego Rejonu Gospodarczego po otrzymaniu polecenia o nakazie ewakuacji, wyznacza pracowników przebywających w tym momencie na podległym terenie i wydaje im polecenia, celem sprawdzenia budynku za zwróceniem szczególnej uwagi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było, a mogły być pozostawione lub podrzucone.</li> <li>b) przedmioty, urządzenia, które nie pasują do otoczenia tj. nie stanowią dotychczasowego składnika wyposażenia danego pomieszczenia. Nie można jednoznacznie określić tożsamości danego przedmiotu, pakunku, urządzenia.</li> <li>c) ślady przemieszczania elementów wyposażenia pomieszczeń.</li> <li>d) zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń oraz emitowanie z nich sygnały (np. dźwięki mechanizmów zegarowych, syczenie).</li> <li>e) wydobywający się zapach, świecenie elementów elektronicznych.</li> </ul>	<p>3. Dokonując przeszukiwania pomieszczeń zaleca się podzielić pomieszczenia na trzy płaszczyzny:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) górną tj. sufit, lampy, górne części mebli,</li> <li>b) środkową tj. ściany, powierzchnie biurka, środkowe części mebli,</li> <li>c) dolną tj. podłoga wraz ze wszystkimi elementami.</li> </ul>
<p>4. Pracownik GUMed wyznaczony jako osoba przeszukująca powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) Zachować zasadę: „nie zmieniaj stanu faktycznego pomieszczenia” (nie zmieniać, nie ruszać, nie przesuwając, nie zapalać wewnętrznego światła, jeśli nie było włączone lub nie wyłączać jeśli było zapalone).</li> <li>b) Skoncentrować się na odgłosach (czy nie słychać charakterystycznych odgłosów mechanizmów zegarowych i innych).</li> <li>c) Skoncentrować się na zapachu (gaz, mieszaniny pirotechniczne, płynne, wybuchowe).</li> <li>d) Metodycznie i dokładnie obejrzyć wszystkie wyznaczone płaszczyzny i miejsca dostępne. W przypadku ujawnienia podejrzanego przedmiotu lub urządzenia osoba przeszukująca powinna się przyjrzeć temu obiektowi w celu określenia miejsca, w którym się ono znajduje jak również powinna zapamiętać szczegółowo wygląd podejrzanego przedmiotu. Osoby dokonujące przeszukiwania powinny zdać szczegółową ustną relację na ten temat wydającemu polecenie.</li> </ul> <p><b>Naczelną regułą pozostaje przede wszystkim „zasada zachowania dystansu wobec przedmiotu” tj. nie dotykaj, nie przesuwaj, nie otwieraj, nie podnoś.</b></p> <p>Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego przejmuje ona dalsze kierowanie akcją. Osoby, które uczestniczyły w/w czynnościach pozostają w dyspozycji Policji.</p>		<p>4. Po zakończeniu przeszukiwania obiektu lub terenu, powinien on zostać zamknięty. Sporządzoną przez Administratora właściwego Rejonu Gospodarczego Listę Wykonawcy przekazuje się Koordynatorowi ds. Ochrony GUMed.</p>



5. Osoba funkcyjna, która odebrała informację od wszystkich podległych pracowników na terenie o sprawdzonych budynkach, powiadamia Koordynatora ds. Ochrony lub DZ CMA GUMed za pomocą technicznych środków łączności.

5. Osoba funkcyjna, która odebrała informację od wszystkich podległych pracowników na terenie o sprawdzonych budynkach, powiadamia Koordynatora ds. Ochrony lub DZ CMA GUMed za pomocą technicznych środków łączności.

### PS 03 SKAŻENIE CHEMICZNE I BIOLOGICZNE (Słowny alarm: CHEMIK – CHEMIK – CHEMIK).

- Zagrożenie chemiczne to uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także z stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, brucelozę etc.) wirusami (ospa, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna botulinowa), grzybami lub pierwotniakami.
- Osoba, która przyjęła zgłoszenie o skażeniu chemicznym/biologicznym, powinna ten fakt zgłosić jednej ze wskazanych osób:
  - 1) Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego;
  - 2) Koordynatorowi ds. Ochrony GUMed;
  - 3) Dowódcy Zmiany Centrum Monitorowania Alarmów GUMed,
  - 4) Administratorowi Rejonu Gospodarczego, na którym zdarzenie ma miejsce.
- Informacja przekazana telefonicznie do służb ratunkowych powinna być zwięzła i krótka. W swojej treści wskazane jest aby zawierała:
  - 1) nazwę i adres obiektu, w którym zdarzenie miało miejsce (można podać drogę dojazdu, ewentualne utrudnienia w możliwości dojazdu),
  - 2) rodzaj zagrożenia oraz jego rozmiar (np. pożar magazynku, zadymienie na korytarzu),
  - 3) czy są osoby poszkodowane, jeżeli tak to ile i w jakim stopniu,
  - 4) czy są bezpośrednio zagrożone osoby,
  - 5) ile osób może znajdować się w budynku,
  - 6) czy rozpoczęto ewakuację, jeżeli tak to w jakim jest stadium.
- Rekomendowana organizacja ewakuacji oraz zakres postępowania.

## CHEMIK – CHEMIK – CHEMIK

<p><b>UCZELNIA OTRZYMUJE INFORMACJĘ O MOŻLIWYM SKAŻENIU SUBSTANCJA CHEMICZNA/BIOLOGICZNA (NP. TELEFON O ZAMIARZE ATAKU) GDY NIE NASTĄPIŁO SKAŻENIE PLACÓWKI</b></p> <p><b>WYKONYWANE CZYNNOŚCI</b></p>	<p><b>UCZELNIA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJA CHEMICZNA/BIOLOGICZNA, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE NATYCHMIĄST LUB SZYBKO PO JEGO POJAWIENIU SIĘ</b></p> <p><b>WYKONYWANE CZYNNOŚCI</b></p>	<p><b>UCZELNIA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJA CHEMICZNA/BIOLOGICZNA A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE PÓŹNIEJ.</b></p> <p><b>WYKONYWANE CZYNNOŚCI.</b></p>
<p>1. Zaalarmować wszystkie osoby przebywające w obiektach Uczelni. Osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynków przemieszczając się</p>	<p>1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.</p>	<p>1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.</p>

pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.		
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby.	2. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem, szmatą, materiałem itp.	2. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem, szmatą, materiałem itp.
3. W budynkach zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.	3. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do występowania przeciągów.	3. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do występowania przeciągów.
4. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze.	4. Opuścić pomieszczenie/teren, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych postronnych osób.	4. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych postronnych osób.
5. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń.	5. Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie Uczelni i ewakuować je w bezpieczny rejon, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru. Miejsce bezpieczne, nie skażone zostanie wskazane przez odpowiednie służby.	5. Ogłosić alarm i wszystkich osób, studentów, pracowników GUMed znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie Uczelni, ewakuować do wnętrza budynków.
6. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku	6. Natychmiast po przekazaniu sygnału do ewakuacji powiadomić odpowiednie służby.	6. Natychmiast po przekazaniu sygnału do ewakuacji powiadomić odpowiednie służby.
7. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji na GUMed, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.	7. Jeżeli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka.	7. We wszystkich budynkach Uczelni zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, budynki wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny.
8. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.	8. Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb.	8. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
	9. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać Policji.	
	10. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki.	

	11. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń.	
	12. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku	
	13. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.	

#### **PS 04 AGRESJA/WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA (Słowny alarm: NAPASTNIK – NAPASTNIK – NAPASTNIK).**

1. Agresja jest najczęściej definiowana jako każde zachowanie skierowane przeciwko innej osobie, które jest popełniane z bezpośrednim zamiarem wyrządzenia krzywdy. Warto zapamiętać, że agresja to obserwowalne zachowanie, a nie myśl czy uczucie. Czyn musi być zamierzony i mieć na celu skrzywdzenie innej osoby. Agresja dotyczy ludzi, co oznacza, że niszczenie przedmiotów nieożywionych (np. kopanie w ścianę, rozbijanie talerzy lub walenie pięściami w stół) nie jest uważane za agresję, chyba że jest dokonywane z zamiarem skrzywdzenia innej osoby (np. opon w samochodzie właściciela).
2. Przykładami agresji jest m.in.: wtargnięcie napastnika (nieuprawnionej osoby) na obiekty/teren z zamiarem skrzywdzenia, uszkodzenia lub zranienia innej osoby fizycznie lub psychicznie; chęć zdominowania innych; werbalne znęcanie się, uwłaczająca mowa, groźby lub niewerbalne gesty; uszkodzenia przedmiotów lub środowiska; uśmierzanie lub udane fizyczne zranienie lub zabicie innej osoby z użyciem broni lub bez, lub zmuszanie innej osoby do kapitulacji lub przyzwolenia na niepożądane działania lub sytuacje z użyciem siły.
3. Pracownicy GUMed lub pracownicy ochrony, którzy zauważą agresywne zachowanie lub wtargnięcie nieuprawnionej osoby na obiekt lub teren GUMed powinni ten fakt zgłosić jednej ze wskazanych osób:
  - 1) Dowódcy Zmiany Centrum Monitorowania Alarmów GUMed,
  - 2) Policji lub Straży Miejskiej;
  - 3) Koordynatorowi ds. Ochrony GUMed;
  - 4) Administratorowi Rejonu Gospodarczego, na którym zdarzenie ma miejsce.
4. Informacja przekazana telefonicznie przez pracownika GUMed w kolejności wymienionej powyżej, powinna być krótka. W swojej treści wskazane jest, aby zawierała:
  - 1) nazwę i adres obiektu, w którym zdarzenie miało miejsce (można podać drogę dojazdu, ewentualne utrudnienia w możliwości dojazdu),
  - 2) szczegółowy rodzaj zagrożenia (np. agresywny napastnik w budynku, wulgarna osoba na terenie GUMed), wskazać dokładne miejsce przebywania intruza,
  - 3) czy są osoby poszkodowane, jeżeli tak to ile i w jakim stopniu,
  - 4) czy są bezpośrednio zagrożone osoby (wskazać miejsce),
  - 5) z kim i gdzie aktualnie przebywa napastnik (podać dokładne miejsce np. GUMed, Budynek nr 15, piętro 3, pokój 307.),
5. Rekomendowany zakres postępowania.

# NAPASTNIK – NAPASTNIK – NAPASTNIK

<p><b>ZAKRES POSTĘPOWANIA W GODZINACH PRACY/PODCZAS ZAJĘĆ</b></p> <p><b>WYKONYWANE CZYNNOŚCI</b></p>	<p><b>ZAKRES POSTĘPOWANIA W DNI WOLNE ORAZ POZA ZAJĘCIAMI</b></p> <p><b>WYKONYWANE CZYNNOŚCI</b></p>	<p><b>UWAGI ZALECENIA</b></p>
<p>1. Pracownicy GUMed, którzy kontrolują wejście/wyjście osób postronnych na obiekt/teren Uczelni, po stwierdzeniu wejścia osoby nieuprawnionej w sposób grzeczny i stanowczy prosi o opuszczeniu budynku/obiektu.</p>	<p>1. Pracownicy GUMed lub Pracownicy Ochrony, którzy kontrolują wejście/wyjście osób postronnych na obiekt/teren Uczelni po stwierdzeniu wejścia osoby nieuprawnionej w sposób grzeczny i stanowczy prosi o opuszczeniu budynku/obiektu.</p>	<p>1. Zachowaj bezpieczną odległość od napastnika, cały czas kontroluj jego „mowę ciała”. Zadawaj pytania: Czy mogę w czymś pomóc? Kogo Pani/Pan szuka? itp.</p>
<p>2. Pomimo próśb i nalegań, napastnik nie wychodzi z budynku, jest wulgarny i agresywny. Próbuje siłą wtargnąć do Sali wykładowej lub sekretariatu. Pracownik GUMed kontaktuje się z DZ GUMed, telefonicznie wzywa Policję i Patrol Interwencyjny.</p>	<p>2. Pomimo próśb i nalegań, napastnik nie wychodzi z budynku, jest wulgarny i agresywny. Próbuje siłą wtargnąć do Sali wykładowej lub sekretariatu. Pracownik GUMed kontaktuje się z DZ GUMed i wzywa Policję i Patrol Interwencyjny.</p>	<p>2. Nie informuj agresywnego napastnika o telefonie do służb lub DZ CMA GUMed. Jeżeli możesz, to poproś innych pracowników o pomoc i wsparcie.</p>
<p>3. Do czasu przybycia Policji lub Patrolu Interwencyjnego w miejsce zdarzenia, wszystkimi czynnościami zarządza administrator obiektu / terenu.</p>	<p>3. Do czasu przybycia Policji lub Patrolu Interwencyjnego w miejsce zdarzenia, wszystkimi czynnościami zarządza Pracownik Portierni / Pracownik Ochrony.</p>	<p>3. Podejmuj rozważne decyzje i działaj racjonalnie.</p>
<p>4. Po przybyciu Policji lub Patrolu Interwencyjnego na miejsce zgłoszonego incydentu, przejmuje on dalsze kierowanie akcją. Osoby, które uczestniczyły w/w czynnościach pozostają w dyspozycji służb.</p>		
<p>5. Dokonaj odpowiedniego wpisu w dokumentacji obiektowej, opisując całe zdarzenie i jakie przedsięwzięte prewencyjne środki ostrożności.</p>	<p>5. Dokonaj odpowiedniego wpisu w dokumentacji obiektowej, opisując całe zdarzenie i jakie przedsięwzięte prewencyjne środki ostrożności.</p>	<p>5. Koordynator ds. Ochrony GUMed sporządzi „Raport z Incydentu Bezpieczeństwa”.</p>

## V. Wyjaśnienie pojęć.

1. Szczegółową charakterystykę rodzajów alarmów i sygnałów alarmowych określa **Załącznik nr 3** do niniejszej Instrukcji.
2. Alarmy i komunikaty podane w Instrukcji oznaczają:
  - 1) **Alarm** – sygnał z dowolnego źródła informujący, że zostało wykryte skażenie lub że wystąpiła sytuacja kryzysowa, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny.
  - 2) **Alarmowanie** – działania mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do właściwych terytorialnie władz, służb i do ludności na danym terenie, informującego o zagrożeniu skażeniem, skażeniu lub o sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny.
  - 3) **Analiza skażeń** – prowadzenie działań mających na celu określenie rodzaju skażenia oraz jego parametrów z wykorzystaniem obserwacji, pomiarów i standardowych procedur analitycznych.

- 4) **Monitoring skażeń** – systematyczną obserwację prowadzoną w określonych geograficznie punktach lub obszarach w celu wykrywania uwolnionych do środowiska materiałów powodujących skażenie lub w celu stwierdzenia zmian stopnia tego skażenia.
- 5) **Obserwacja** – prowadzenie działań, w określonych geograficznie punktach lub obszarach, mających na celu wykrycie źródła skażenia lub ogniska zakażenia, miejsc uwolnienia do środowiska materiałów powodujących skażenie lub stwierdzenie zmian stopnia tego skażenia, jak też czasu jego powstania.
- 6) **Ostrzeżenie** – działania mające na celu przekazanie komunikatów i informacji uprzedzających o prawdopodobnych zagrożeniach i zalecających podjęcie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruujące o sposobach wykonania takich działań.
- 7) **Pomiar** – prowadzenie w sposób ciągły lub w odstępach czasu, zdalnie lub w sposób bezpośredni, w określonych geograficznie punktach lub obszarach, działań mających na celu uzyskiwanie informacji na temat parametrów skażenia.
- 8) **Powiadomianie** – przekazanie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, określonych informacji mających na celu zaalarmowanie właściwych władz i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu oraz przekazanie informacji dotyczących sposobu postępowania w danym przypadku.
- 9) **Prognozowanie** – dokonywanie oceny rozwoju sytuacji będącej następstwem skażenia z jednoczesnym przewidywaniem i przedstawianiem możliwych skutków skażenia środowiska naturalnego, w szczególności gruntu, wody, powietrza, powierzchni ciała ludzi lub zwierząt, a także określanie wynikających z tego skutków dla funkcjonowania sfery publicznej i obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa.
- 10) **Rozpoznanie skażeń** – działanie mające na celu stwierdzenie obecności substancji promieniotwórczych, środków biologicznych lub chemicznych, jak również uzupełnienie i potwierdzenie wstępnych meldunków.
- 11) **Skażenie** – zanieczyszczenie środowiska, w szczególności gruntu, wody, powietrza, żywności, pasz oraz powierzchni ciała ludzi lub zwierząt, niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi, materiałami promieniotwórczymi lub zakaźnymi czynnikami biologicznymi, niezależnie od ich rodzaju i czasu ich oddziaływania.
- 12) **Systemy wykrywania skażeń i alarmowania o skażeniach** – powiązany organizacyjno-technicznie zespół elementów przeznaczonych do identyfikacji skażeń, wytwarzania, gromadzenia, przetwarzania i wstępnej analizy informacji o uwolnieniu do środowiska toksycznych środków chemicznych, materiałów promieniotwórczych, zakaźnych czynników biologicznych i powstaniu ognisk zakażeń, a także o powstałych w następstwie takich zdarzeń skażeniach oraz o potencjalnych źródłach tych zagrożeń.
- 13) **Systemy** – systemy obserwacji, pomiarów, analiz, prognozowania skażeń i powiadamiania o skażeniach, funkcjonujące lub uruchamiane i rozwijane w sytuacjach wystąpienia skażeń powstałych na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny.
- 14) **Wykrywanie skażeń** – działanie realizowane w określonym rejonie i czasie w celu potwierdzenia lub wykluczenia obecności niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, materiałów promieniotwórczych i zakaźnych czynników biologicznych.
- 15) **Zakażenie** – skutki skażenia ludzi, zwierząt lub roślin zakaźnymi czynnikami biologicznymi.

## VI. Załączniki:

1. *Schemat powszechnego informowania i alarmowania o zagrożeniach w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym.*
2. *Formularz rozmowy z osobą zgłaszającą podłożenie ładunku terrorystycznego.*
3. *Rodzaje alarmów, sygnały alarmowe, komunikaty ostrzegawcze, sposób reakcji na sygnały.*